

PLPR.055.9.2026.WK
Warszawa, 26 czerwca 2026

ZAWIADOMIENIE

o sposobie załatwienia petycji

Na podstawie art. 13 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Minister Zdrowia zawiadamia o **negatywnym sposobie** załatwienia petycji mieszkańców powiatu braniewskiego z dnia 31 maja 2026 r. dotyczącej zapewnienia dostępności aptek pełniących dyżury w weekendy, porze nocnej oraz w dni świąteczne na terenie powiatu braniewskiego, a także zmiany przepisów regulujących organizację dyżurów aptecznych.

UZASADNIENIE

W dniu 31 maja 2026 roku do Ministra Zdrowia wpłynęła petycja mieszkańców powiatu braniewskiego dotycząca zapewnienia dostępności aptek pełniących dyżury w weekendy, porze nocnej oraz w dni świąteczne. Wnoszący petycję wskazali na utrudniony dostęp do produktów leczniczych poza standardowymi godzinami pracy aptek na terenie powiatu oraz zwrócili się o podjęcie działań organizacyjnych i legislacyjnych mających na celu zwiększenie dostępności aptek dyżurnych. W szczególności postulowano zapewnienie stałych dyżurów aptek w weekendy, święta i godzinach nocnych, zabezpieczenie środków finansowych na ich organizację oraz zmianę przepisów dotyczących organizacji dyżurów, w tym obowiązku obecności farmaceuty podczas ich pełnienia.

Po przeanalizowaniu przedstawionych postulatów Minister Zdrowia nie znajduje podstaw do ich uwzględnienia.

Należy wskazać, że obowiązujące zasady organizacji dyżurów aptek ogólnodostępnych zostały określone w art. 94 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2026 r. poz. 612). Przepisy te zostały istotnie zmienione z dniem 1 stycznia 2024 r. w celu rozwiązania wieloletnich problemów związanych z funkcjonowaniem

wcześniejszego modelu dyżurów aptecznych. Zmiany te stanowiły odpowiedź zarówno na postulaty samorządów powiatowych, jak i środowiska farmaceutycznego, które wskazywały na trudności organizacyjne oraz ekonomiczne związane z wykonywaniem obowiązkowych dyżurów.

Przyjęte rozwiązania zostały wypracowane również przy udziale strony samorządowej w ramach prac nad projektem ustawy. Ustawodawca odszedł od modelu powszechnie obowiązkowych dyżurów nocnych i świątecznych, które w praktyce często okazywały się niewykonalne, na rzecz systemu uwzględniającego rzeczywiste potrzeby zdrowotne mieszkańców oraz możliwości organizacyjne podmiotów prowadzących apteki.

Podkreślenia wymaga, że zgodnie z obowiązującymi przepisami ustalanie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych, w tym organizacja dyżurów w porze nocnej i w dni wolne od pracy, należy do właściwości zarządu powiatu. Analogiczne uprawnienie przysługiwało powiatom również na gruncie poprzedniego stanu prawnego – kompetencja do wyznaczania harmonogramów dyżurów aptecznych spoczywała na organach samorządu powiatowego zarówno przed, jak i po nowelizacji z dnia 1 stycznia 2024 r. Ustawodawca przyjął bowiem, że to organy samorządu powiatowego posiadają najlepszą wiedzę o lokalnych potrzebach zdrowotnych mieszkańców, uwarunkowaniach komunikacyjnych oraz dostępności świadczeń zdrowotnych na swoim terenie. Tym samym ocena, czy na obszarze konkretnego powiatu istnieje potrzeba zapewnienia dodatkowych dyżurów aptecznych, należy przede wszystkim do właściwych organów samorządu terytorialnego.

Jednocześnie obowiązujące przepisy przewidują finansowanie określonego ustawowo zakresu dyżurów aptecznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Należy przy tym podkreślić, że brak finansowania dyżurów stanowił jeden z kluczowych argumentów podnoszonych przez właścicieli aptek w poprzednim stanie prawnym na uzasadnienie uchylania się od obowiązku ich pełnienia. Obecne rozwiązanie, zapewniające finansowanie określonego zakresu dyżurów ze środków publicznych, stanowi bezpośrednią odpowiedź na ten postulat. Ustawodawca pozostawił także powiatom możliwość finansowania dodatkowych dyżurów, jeżeli uznają je za niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców. Oznacza to, że obecnie obowiązujący system zawiera instrumenty umożliwiające organizację oraz współfinansowanie dyżurów wykraczających poza zakres finansowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Należy również zauważyć, że przyjmując obecne rozwiązania ustawodawca oparł się na analizach dotyczących realizacji recept w porze nocnej oraz w dni wolne od pracy. Analizy te wskazywały na ograniczoną skalę korzystania z usług aptecznych w późnych godzinach nocnych. W konsekwencji określono zakres dyżurów finansowanych ze środków publicznych jako adekwatny do zidentyfikowanych potrzeb zdrowotnych.

Nie znajdują również uzasadnienia postulaty dotyczące zmiany przepisów w zakresie obowiązkowej obecności farmaceuty podczas pełnienia dyżuru. Apteka ogólnodostępna jest placówką ochrony zdrowia publicznego uprawnioną do wydawania produktów leczniczych dostępnych wyłącznie na receptę lub wydawanych z przepisu lekarza, a także środków odurzających i substancji psychotropowych. Wydawanie tych kategorii produktów wymaga osobistej weryfikacji i fachowej oceny farmaceuty – zarówno pod kątem prawidłowości recepty, jak i bezpieczeństwa farmakoterapii. Dopuszczenie do ich

wydawania bez stałej obecności farmaceuty rodziłoby poważne ryzyko dla zdrowia pacjentów oraz naruszałoby fundamentalne zasady odpowiedzialności zawodowej i nadzoru nad obrotem produktami leczniczymi (w szczególności środków odurzających i substancji psychotropowych).

Minister Zdrowia zwraca również uwagę, że obowiązujące przepisy art. 92 ustawy – Prawo farmaceutyczne były już w przeszłości liberalizowane – w szczególności w okresie epidemii COVID-19 – w celu zwiększenia elastyczności organizacyjnej aptek. Pierwotnie wymagana była obecność wyłącznie kierownika apteki, obecnie dopuszczalne jest pełnienie dyżuru przez dowolnego farmaceutę. Kolejna zmiana w tym zakresie nie jest zasadna.

Mając powyższe na uwadze, Minister Zdrowia nie znajduje podstaw do uwzględnienia postulatów dotyczących obowiązkowego zapewnienia dodatkowych dyżurów aptecznych, zwiększenia finansowania tych dyżurów ze środków publicznych ani zmiany obowiązujących przepisów regulujących organizację dyżurów aptek ogólnodostępnych.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

z upoważnienia Ministra Zdrowia
Anna Sołtys
Zastępca Dyrektora
/dokument podpisany elektronicznie/

Załącznik:

- 1) Klauzula informacyjna RODO.